

(מיכאל כורש), טיפוס ילדותי שמנסה להתחבב על כולם.

„הולכים לרצוח

בן-אדם?!“



החמישה נמצאים בסיוור שיגרת בי דרום-לבנון. כאשר הם נעצרים למי נוחה בחושה נטושה, נופל לידיהם שבו. בין החמישה מתעורר ויכות ביחס לגורלו של השבוי. המפקד רוצה לקחתו הביתה כשבוי, כדי לתחקרו. סגנו מתנגד. הוויכוח ביניהם מחריף כשמסתבר להם שהם מורפים על-ידי מחבלים.

פחימה, שהיה הקיצוני ביותר בתחילה ושאלף להרוג את השבוי בדם קר („ערבי טוב הוא ערבי מת!“), עובר על הבימה תהליך של מעין מטאמורפוז. בינו לבין הפלסטיני נרקמת שיחה, שבמהלכה הוא לומד להבין שהערבי הוא אדם בדיוק כמוהו, ואף מכונן את נישקו לעבר מפקדו כדי להגן עליו.

הוויכוח מסתיים בצורה בלתי-צפויה, כאשר מיכה מאבד את עשתונותיו ויורה צרור לעבר השבוי. היריה מסגירה את החיילים ומגלה את מקום מחבואם לאויב. ההצגה הועלתה פעמיים לפני חיילי צה"ל והותרה על-ידי המועצה לביקורת סרטים ומחזות. איש לא חשב שיש בה רמז כל-שהו לבאצ'ים.

הבעיה שעולה במחזה היא להרוג או לא להרוג. השבוי הופך, ככל שמתפתח המחזה, מבושה חסרת חשיבות לאדם שווה ערך לשבוי. פחימה מטיח בחבריו, באחת הסצנות: „אתם השתגעתם? הולכים לרצוח בן-אדם? יש לו אישה וילדים!“

המחזה התשע, שמעלה בתיאטרון חיפה, נכתב על-ידי בני הדר ובוים על-ידי מיכה לוינסון. זהו מחזה רוק הכתוב בשפה תיאטרלית, ומציג לפני הקהל את תקופת מילחמת ההתשה.



אלה לערבי

קטע מההצגה „מחלקה שלוש כ"י תה אחת“, שבו מפיגין מפקד-הכ"י ח"י הנערץ (יעקוב יעקובסון), לפני חייליו, כיצד יש לערוך חי

פוש על גופו של כל ערבי, שיימצא מחוץ לביתו אחרי שלעת העוצר. הוא מעביר בגסות את האלה שבידו על גופו של הערבי. מחברה של ההצגה, דודיק ולנוביץ, טוען שהמחזה פטריוטי.

שבוע עמוס ארבל, „זו כתבה על כך, שצה"ל הפך פיתאום לנושא לשלושה מחזות שונים.

התיאטרון כראי המציאות לא הירבה לעסוק בצבא, למרות שזהו חלק בלתי-נפרד מהמציאות שלנו.

התלבטתי בשאלה מדוע דווקא עכשיו צילמנו קטעים מכל הצגה, בחלקם נעימים, בחלקם פחות, אך כולם מציאותיים. כש הבאתי את הכתבה והיא הוטרטה לפני לפיד גדהמתי כשאמר בסופה שהיא מזכיר רה לו קלגסים נאציים. אמרתי לו שכנראה שמערכת המושגים שלנו היא שונה לחלוטין. לדעתי ההצגות היו אמיתיות, ועסו קו בנושא חשוב, שמטריד את כל הארץ. זה נושא שמהווה חלק אינטגרלי מהחיים כאן, אני, שעברתי את השרות כחייל קרבי, יודע להבין במה מדובר. צר לי שהדברים התגלגלו כך.“ איילת דקל ■

מקום ההתרחשות הוא מוצב עכביש. שני חיילים מחכים בו למחליפים שלהם, שיבואו או יחלצו אותם מן התופת הנוראה. השניים הם יצחקי החובש ומפקד המוצב. מלבדם נמצאים במוצב גוויתו של טרראי שפיזר, שנהרג באותו הבוקר, צלף המעוז, שסיפח במשך הזמן יחסים מורדים עם רובהו, ורופא מטורף המסרב לטפל בחיילים ומבכר להעביר את זמנו בשינה. במקום בא „הנמר“ — מילואימניק מטורף ורודף שררה, שתפקידו להחליף את מפקד המוצב. אחריו באה חנה, ידידתו של שפיזר והרוג, ישראלה, הפסיכולוגית, ומחליפו של יצחקי, שמגיע לאכזבתו על אלונקה, אחרי שנפצע בדרך. הקשר היחיד של המוצב עם העולם החיצון הוא דרך איש-הקשר של היחידה.

מסיבת „רוק“



פרועה

בני הדר, שהושפע ממילכוד 22 ומר מאש, מתאר בצורה גרוטסקית את מירקם היחסים בין הנוכחים.

על רקע ההפגזות הבלתי-פוסקות, נעים המצבים במוצב מקיצוניות אחת לשניה. החיילים עוברים מעצבות לצחוק, ומסיבת רוק פרועה, ולפריציבכי פיתאומיים.

ההצגה משולבת בפעולות טכניים ובי הפגזות תאורה, ומנסה להאיר מכיוון שונה את הבעיות שנובעות מהמצב המדיני.

המחזה השלישי הוא מחזהו הראשון של דליק וולוניץ מחלקה 3 כיתה 1. המחזה הוא, אולי המרשים שבין השלושה, משום שהוא מתאר בצורה חריפה את בעייתם של ילדים, שבאים מבית-אמא, החייבים להפוך ללוחמים ולהשליך מאחורי גבם את החינוך לאידיאלים וטוהר. ההצגה המועלית על-ידי קבוצת התיאטרון, מלווה קבוצת נערים שהתנדבו לשרת כצנחנים. הם עוברים תקופות של אימונים מפרים, טריטוריים והתעללויות מצד מפקדם, עד שהם הופכים לחבורת חיילים קשוחים, שכל מה שמעסיק אותם, הוא הצורך לצאת לפעולה. בוער בהם הצורך ליישם את כל מה שלמדו „על יבש“.

הם נשלחים להשליט סדר ועוצר במחד נהיפליטים בשטחים הכבושים. העימות שלהם עם המציאות המכוערת, שמתגלה להם בזמן שיטורם במחנה-הפליטים, הוא קשה. הם נקרעים בין רצונם לשרת כחיילים טובים ובין הצורך שלהם לשמור על זהותם האנושית בתוך אותו סירוף של שינאה וזעם, שנקרא מילחמה. „מה שהתכוונתי לעשות“, סיפר ה



עורך החייל הדתי ישראל (איתמר לוי), הערביה שאיחרה להגיע לביתה, מסתובבת אחד הקטעים שעורר את התנגדות לפיד.

חיבוש אצל ערביה

במחנה-הפליטים אחרי שעת העוצר. זה



סירונות

קשה עוברים החיילים במחזה „מחלקה שלוש כיתה 1“. בתמונה: המפקד מתעלל בסירון.